

Mundua mundu denetik inoiz izan den erasorik bortitzena, prestatuena eta politikoki deszifratzen zailena egin zuten atzo, noren aurka eta Estatu Batuen aurka. Mundua mundu denetik inoiz izan den inperiorik sendoenak eta indartsuenak bere etxean bizi izan zuen atzo tragedia lazgarri bat. Bai kuantitatiboki, hildakoen kopuruagatik, baita ere kualitatiboki, *gerra hotza* bukatu zenetik geratzen den *gendarma* bakarra jo dutelako denon begibistan, leku eta hiri estrategiko eta enblematikoetan, koordinazio harrigarri batekin, eta ia telebistek zuzenean eskainia.

Erasoen egiletzaz ezer gutxi dakigu, baina azken urteotan Estatu Batuen interesen aurkako erasoak (New Yorkeko Dorre Bikiena, EEBBen enbaxadak Kenian eta Tanzanian, Saudi Arabiako bi atentatuak...) egin dituztenen jatorri ideologikoa eta estrategikoa ezagututa, tronpatzeko beldurrik gabe pentsa dezakegu atzoko eraso sineskaitzen atzean talde berak daudela.

Talde islamista erradikalek urteak daramatatzate *Satan berria* deitzen EEBBei, eta haien aurkako Jihad-era (Gerra Santua) deitu izan dute behin eta berriro. Esan eta egin, inork gutxi espero zuena atzoko neurrian.

Estatu Batuek ere *Satan berri* propioa daukate: Bin Laden saudiar diruduna. Azken hamarkadan, Estatu Batuen interesen aurkako atentatu guztietan, edozein taldek hartzen zituela bere gain, Bin Laden eskua ikusi, eta ikusarazi dute estatubatuarrek.

Beste neurri bat

Bere garaian handiak ematen zuten eta atzokoak txiki utzi dituen atentatuak egin izan ditu azken urteotan *nazioarteko islamiarra* dei genezakeenak, beti ere Estatu Batuen interesen aurka. Normalean Estatu Batuetatik kanpo egindako erasoak izan dira, Dorre Bikietan, sei hildako eta mila zauritu inguru eraginez, 1993an egin zutena izan ezik.

Baina atzoko erasoek beste dimentsio bat erakutsi dute, orain arte ezezaguna zen tamainan. Estatutu Batuentzat, bere gogorrean, *ultzera txikia eta jasangarria* izan dira orain arte pairatu dituzten atentatuak; baina atzoko erasoarekin egileek erakutsi nahi izan dute aho goran egindako mehatxuen atzean ekintza ezin gogorragoak egiteko benetako asmoa eta, ikusi dugunez, gaitasuna zeudela.

Mezua estatubatuarrei

Aro bat amaitu nahi izan dute egileek, atzo ikusi genuenez; atentatu horiek ez baituzte egin ohiko lekuetan (EEBBen gune estrategikoak atzerrian), eta ez dituzte sortu ohiko biktimak (soldadu estatubatuarrek eta haien aliatuak); baizik eta haien bihotzean joz eta biktimak estatubatuar *eragileak*, milaka gainera, eraginez.

Hori baita atzoko atentatuen mezua: Estatu Batuak, bere indarrean, ahulak eta hauskorak dira, ez dira ukiezinak, eta, egileen esanetan, *nazio musulmanari*

New Yorkeko Dorre Bikiak sutan, atzo izandako erasoaren ondoren.

Segurtasun eredu baten bukaera

MARTXELO OTAMENDI

hamarkadetan egindako kaltea haien aurka itzuli da. Horretarako aski izan dute ondo antolatutako gerrilla bat, orain arte hipotesien eremuan bakarrik aurreikusten zutena. Baina hipotesien ataletik errealitatearenera pasatu ziren egileak atzo.

Ez du balio esateak begi bistakoa zela horrelako eraso bat, ikusi besterik ez baitago nola harrapatu dituzten EEBBetako segurtasun zerbitzuak atzoko gertakizunek: lo. Estatu Batuetako inteligentziak nazioarteko etsaierik handiena jo du Bin Laden, eta ez da gehiegikeria esatea mundu erdiko zerbitzu sekretuak bere atzetik dabilatzala azken urteotan. Afganistanen gordeta zegoela eskaini zuen azken elkarrizketa 1999an. Gero, estatubatuarren presioengatik, bota egin

zuten herri horretatik. Are larriagoa da segurtasun zerbitzuen hutsa, estatubatuarrek eduki litzaketan etsai guztietan *nazioarteko islamiarrekoak* izan litezkeelako bakarrik horrelako eraso bat egiteko prest, eta prestatuta daudenak. Baina,

aitor dezagun, espero, inork ez zuen horrelakorik espero.

ESTRATEGIA ALDAKETA

Ekintzan bizitza galtzeko prest dauden islamiar ekintzaileek 'lo' harrapatu dituzte zerbitzu sekretuak

Motibazioak

Talde islamisten hipotesiarekin segituta, oso zaila da herri jakin eta bakar bat egotea horrelako eraso baten

atzean. Inongo buruzagirik ausartuko ez litzatekeelako horrelako erasoak egitera, are gutxiago jakinda Estatu Batuek denborarekin erantzun gogorrak emateko daukaten gaitasuna, askotan eta askoren haragitan frogatua. Horrelako eraso hiltzailearen atzean ezin da egon nazioarte-

ko mapan bere mugak marraztuta daukan nazio *estandar* bat. Suizidioa litzateke. Oso bestelakoa da, eta sinesgarritasuna duena, *nazioarteko islamiarren* hipotesia. Talde bakar batek azpiegitura eta operatibitate aski ez dauka horrelako eraso prestatzeko, izan ere, itxura guztien arabera, lanketa handia behar da izan teknikaren, estrategiaren, eta finantza aldetik ere atentatuak koordinatu eta egiteko.

Nor ausartzen da, ordea, atentatuen listoia horren altu jartzera, jakinda EEBBen inteligentzia zerbitzuak munduko azken zuloraino arakatuko dutela egileak eta sustatzaileak harrapatzeko? Ekintzaile suizidak.

Gaur egungo segurtasun sistemen helburua ez da hainbeste jomuga babestea, nola erasotzaileari erakustea atentatua egiten badu ez dela bizirik aterako. Munduko agintari guztien aurka egin litezke atentatuak, baina ia ezinezkoa da handik harrapatu gabe ateratzea. Hori Clintonen beraren mitin batean egon diren guztiek dakite. Horregatik gertatzen dira horren atentatu gutxi buruzagien aurka, oso ekintzaile gutxi daudelako prest bizia galtzera.

Baina azken urteotan *Yihad*-aren ekintzaileek erakutsi dute prest daudela helburua lortzearen haien bizitza ematera, eta ematen duenez, jarrera hori bera izan zuten atzoko ekintzaileek. Gerra santua da ekintzaile horiena, alegia, ohorea da Alaren kausa defendituz hiltzea. Eta, pentsatuko dute, behin hil behar izanez gero hobe sarraski handi bat eragitea. Mentalitate aldaketa horrek harrapatu ditu mundu osoko segurtasun zerbitzuak eskema zaharrarekin. Eta, ikusten ari garenez, ekintzaile islamiar asko daude mendealdean horrelako sarraskiak eragiteko prest.

Estatu Batuek herri *estandar* baten erasoari aurre egiteko prestatuta daukate gerra makinaria erraldoia; ez gerrila suizida bati aurreko egiteko. Herri jakin bat izan da beti EEBBen *infernuko etsaia*, baina herri horrek ez die erasorik egin, *mugimendu* batek egin die.

Are gehiago, etorkizuneko estrategia igarleek *gerra zibernetikoa* ari ziren

aipatzen biharko gerra mota berri gisa. Alegia, ordenagailuen manipulazioaren bidez herri oso bat astebetetz urik gabe uztea, segurtasun zerbitzuen ordenagailuetan sartu eta dena hankaz gora jartzera, eta horrelako erasoak ari ziren aurreikusten. Hollywood izan da atzokoa aurrerratu zuen bakarra.

Estatu Batuen kanpo politika ezbaian

Mundu erdia daukate aurka Estatu Batuek, egin dituztenengatik eta egin ez dituztenengatik. Bereziki arabiar islamista erradikalek dituzte jopuntuan. Bushek hauteskunde kanpaaian aurrerratu zuen ez zela bere asmoa munduko gatazka armatu guztiak konpontzen jartzera, eta bakarrik bere nazioaren interesak defenditzeko irtengo zirela kanpora soldaduak. Kanpora irten dadin itxaron gabe sartu dira EEBBetan gerrilariak.

Zer eragin izango du atzoko gertaerak EEBBen kanpo politikan?